

VZGOJNI NAČRT

UVOD

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o OŠ ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja.

Cilji in vrednote (2. člen zakona):

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu,
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti,
- omogočanje osebostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove samopodobe,
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje,
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij,
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti,
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije,
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju,
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku,
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih,
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja,
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja,
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del za izražanje na različnih umetniških področjih,

- razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti, s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena zakona.

Vzgojni načrt smo na naši šoli začeli oblikovati v šol. l. 2007/2008.

Pri pripravi vzgojnega načrta smo vzajemno sodelovali, se sporazumevali in usklajevali:

- **učenci** preko anketnih vprašalnikov in analize le-teh na razrednih urah in skupnosti učencev šole,
- **starši** preko anketnih vprašalnikov in analize odgovorov na roditeljskih sestankih,
- **vsí strokovni delavci** na delavnici Vzgojni načrt šole, mag. Miroslav Gomboc; na aktivih razredne stopnje (od 1. do 5. razreda) in aktivih predmetne stopnje (od 6. do 9. razreda).

Na osnovi tako pridobljenih podatkov je ožja skupina oblikovala osnutek vzgojnega načrta.

IZJAVA O POSLANSTVU IN VIZIJI OŠ STARA CERKEV

OŠ STARA CERKEV JE PRIJAZNA ŠOLA, KI ŽELI USTVARITI ČIM BOLJŠE ČLOVEŠKE ODNOSE MED UČENCI, STARŠI IN UČITELJI, SKRBI, DA BI NAŠI UČENCI DOBILI UPORABNO ZNANJE IN DOBRO VZGOJO IN SI PRIZADEVA ZA KULTURNO IN ESTETSKO BOGATENJE POSAMEZNIKA.

**OSNOVNA VODILA NAŠE ŠOLE :
ZNANJE, KULTURA, ODPRTOST IN NAPREDEK**

TEMELJNE VREDNOTE OŠ STARA CERKEV

- 1. ZNANJE**
- 2. ODGOVORNOST (DELAVNOST, VARNOST, ZDRAVJE)**
- 3. SPOŠTOVANJE**
- 4. STRPNOST**

Vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujemo vsi: UČENCI, ZAPOSLENI IN STARŠI.

VZGOJNE DEJAVNOSTI IN NAČINI URESNIČEVANJA VREDNOT

ZNANJE

Učenci

- sodelujejo pri pouku in ostalih dejavnostih na šoli ter redno opravljajo svoje učne dolžnosti, se držijo dogovorov z učitelji in starši in razvijajo svoje delovne navade,
- vključujejo se v DOP, DOD, ID,
- udeležujejo se tekmovanj z različnih področij, vključujejo se v projekte na vseh nivojih,
- posvetujejo se z učitelji na govorilnih urah za učence, si prizadevajo za medsebojno pomoč.

Učitelji

- uporabljajo različne sodobne metode pouka, ki jih prilagodijo učencem, ustvarjajo spodbudne pogoje za učenje,
- pomagajo učencem pri doseganju njihovih ciljev, prepoznavajo in krepijo močna področja učencev, usmerjajo učence v iskanje informacij,
- strokovno izobražujejo učence in starše o učenju učenja,
- pri svojem delovanju in izpolnjevanju nalog so dosledni,
- usklajeno delujejo med šolo in domom, se stalno strokovno izobražujejo,
- z medsebojnim sodelovanjem učitelji izmenjujejo izkušnje za izboljšanje pouka.

Starši

- preverjajo, spodbujajo in spremljajo delo otrok,
- se izobražujejo na predavanjih in v šoli za starše, kjer spoznavajo sodobne metode in oblike učenja in dela v šoli,
- zagotavljajo primeren prostor in čas za delo, oblikujejo domači urnik dela s svojim otrokom, prepoznavajo in spodbujajo otroke v razvoju njihovih močnih in interesnih področjih,
- sodelujejo z učitelji: govorilne ure, roditeljski sestanki, telefonski razgovori.

ODGOVORNOST

Učenci

- poznajo svoje dolžnosti in jih tudi izvajajo,
- redno opravljajo svoje obveznosti,
- sodelujejo s sošolci,
- sledijo učiteljevim navodilom,

- upoštevajo hišni red in se vedejo v skladu s sprejetimi pravili,
- zavedajo se odgovornega ravnanja do svojega zdravja, varnosti, zavedajo se morebitnih posledic svojih dejanj,
- skrbijo za zdravo in čisto okolje, vključujejo se v akcije Zdrave šole.

Učitelji

- izpolnjujejo svoje obveznosti strokovno,
- spodbujajo odgovornost za lasten razvoj in okolje,
- ustvarjajo zaupanje med seboj in učencev do učiteljev,
- ustvarjajo varno in zdravo okolje za delo.

Starši

- vsakodnevno spremljajo otrokovo šolsko in domače delo,
- redno sodelujejo s šolo in se udeležujejo govorilnih ur, roditeljskih sestankov, strokovnih predavanj,
- z različnimi dejavnostmi in lastnim zgledom razvijajo odgovoren odnos do okolja in zdravega načina življenja.

SPOŠTOVANJE

Učenci

- pokažejo spoštljiv odnos in primeren način komunikacije med seboj in do delavcev šole in staršev,
- že od 1. razreda se navajajo na vikanje,
- se povezujejo in sodelujejo z različnimi generacijskimi skupinami,
- sodelujejo v projektih, ki razvijajo spoštovanje do kulturne in naravne dediščine.

Učitelji

- pokažejo spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do sodelavcev, učencev, staršev in so zgled učencem,
- reagirajo na vsako izkazovanje nespoštovanja med otroki – vrstniki oz. med otroki in delavci šole,
- ustvarjajo zaupanje vase in svoje delo in s tem vplivajo na učence.

Starši

- so zgled svojim otrokom s spoštljivimi odnosi in načini komuniciranja, pred otroki ne kažejo negativnega odnosa do šole, učiteljev,
- sodelujejo v svetu staršev in svetu šole.

STRPNOST

Učenci

- se zavedajo, da je vsak človek drugačen in da je vsak za nekaj dober, sposoben, v sebi in drugih iščejo, prepoznavajo in sprejemajo pozitivna področja,
- razvijajo odgovoren in pozitiven odnos do sebe in drugih,
- obveščajo ravnateljico o problemih in sporočila odlagajo v nabiralnik »Zaupaj mi«, sodelujejo v delu šolske skupnosti in parlamenta,
- se vključujejo v humanitarne dejavnosti.

Učitelji

- so pri delu korektni, do vseh učencev ravnajo enako, usmerjajo učence v sprejemanje drugačnosti,
- usmerjajo učence v iskanje pozitivnih lastnosti njihove osebnosti,
- osveščajo učence o njihovih neustreznih vzorcih ravnanja in jih vodijo v pozitivna razmišljanja.

Starši

- sprejemajo svojega otroka takšnega kot je,
- so zgled svojim otrokom pri sprejemanju drugačnosti,
- vključujejo se in sodelujejo v delavnicah in projektih, ki osveščajo o medsebojnih odnosih, spodbujajo otroke k nenasilnemu obnašanju,
- z lastnim zgledom navajajo otroke na upoštevanje varnega, strpnega vedenja.

NAJBOLJ PEREČA PROBLEMATIKA ŠOLE

1. **SOCIALNO OKOLJE:** visok odstotek Romov in vozačev.
2. **DISCIPLINA:** jezikanje, kršenje pravil hišnega reda, neupoštevanje nasvetov in dogovorov z učiteljem, nedoslednost staršev pri vzgoji in spremljanju procesa učenja.
3. **MEDSEBOJNI ODNOSI.**

AKTIVNOSTI ZA REŠEVANJE PROBLEMATIKE

SOCIALNO OKOLJE

- Vključevanje vseh učencev v različne dejavnosti na šoli, da koristno izrabijo čas, ko čakajo na avtobus in preživijo čim več časa v spodbudnem socialnem okolju.
- V varstvu vozačev ostajajo le otroci, ki so upravičeni do avtobusnega prevoza.
- Delavnice na podružnični šoli za starše in otroke (izvaja ŠSS).

DISCIPLINA

- Upoštevanje pravil hišnega reda, predlaganih načinov in strategijah reševanja konfliktov in alternativnih vzgojnih ukrepov šole, izrekanje predpisanih vzgojnih opominov.
- Predstavitev pravil na začetku šolskega leta in kasneje večkrat na razrednih urah. Enoten in dosleden pristop pri reševanju problematike.
- Več sodelovanja s starši.
- Otroke, ki jih starši vozijo v šolo, odložijo na avtobusni postaji (razen 1. razred).
- Od otrok zahtevati izpolnjevanje nalog (stopnji primerno).
- Večji nadzor.

MEDSEBOJNI ODNOSI

- Delavnice in predavanja različnih strokovnjakov o pravilni vzgoji.
- Različna druženja: prireditve, pikniki, delavnice, medgeneracijsko druženje, predavanja.
- Razredne ure, medsebojna pomoč, govorilne ure za učence in starše.
- Stalen stik staršev z učiteljem v OPB.

AKTIVNOSTI, PROJEKTI ZA URESNIČITEV CILJEV

ZAGOTAVLJANJE VZPODBUDNIH POGOJEV ZA PRIDOBIVANJE ZNANJA

- Učenci napredujejo v skladu s svojimi zmožnostmi.
- Učencem iz ne spodbudnega socialnega okolja nudimo ustrezno učno in socialno pomoč. Učno neuspešne učence vključujemo v različne oblike učne pomoči.
- Sledimo novostim na področju metodike in didaktike in jih uporabljamo pri vzgojno – izobraževalnem delu.

VZPODBUJANJE ZDRAVEGA IN VARNEGA NAČINA ŽIVLJENJA (načini zagotavljanja varnosti so podrobno opisani v Hišnem redu)

- ŠPORTNE AKTIVNOSTI (pestra ponudba izbirnih predmetov s področja športa, pestra ponudba športnih aktivnosti tudi za vozače, več možnosti uporabe telovadnice tudi za otroke podružnične šole).
- ZDRAVA ŠOLA IN ZDRAVO OKOLJE (ločevanje odpadkov, pravilno shranjevanje embalaže, zbiranje odpadnega papirja, skrb za čisto in estetsko šolsko okolico s projektom Zelena straža, skrb za zdravo prehrano).
- PREVENTIVNE ZDRAVSTVENE AKTIVNOSTI (predavanja predstavnikov zdravstvenih služb, sistematski zdravstveni in zobozdravstveni pregledi, nadaljevanje akcije za čiste zobe na razredni stopnji).
- POVEZOVANJE S PODJETJI IN ORGANIZACIJAMI (Komunala, RK, ...).
- DEŽURSTVO PEDAGOŠKIH DELAVCEV (pred poukom, med odmori, po pouku).
- DEŽURSTVO NA BLIŽNJIH PREHODIH ZA PEŠCE ob začetku šolskega leta v sodelovanju s Policijsko postajo, ZŠAM, ...
- SODELOVANJE Z OBČINSKIM SVETOM ZA VZGOJO IN PREVENTIVO V CESTNEM PROMETU (sodelovanje v projektu Pasavček, ...).
- OBISKI POLICISTA NA ŠOLI.

IZBOLJŠANJE MEDSEBOJNIH ODNOSOV MED VRSTNIKI IN MED UČENCI IN UČITELJI

- Pogovori o medsebojnih odnosih, nasilju, strpnosti, drugačnosti na razrednih urah.
- Šolska skupnost in otroški parlament.
- Roditeljski sestanki na temo pereče problematike, na katerih svoje predloge za reševanje podajo tudi starši.
- Predavanja strokovnjakov o medsebojnih odnosih in reševanju konfliktnih situacij namenjena učencem in staršem.
- Dosleden in enoten pristop pri reševanju problematike odnosov. Skupno, sprotno reševanje težav.
- Komunikacija, priložnost za strokovno delo (delavnice na šoli za pedagoške delavce).

VZPODBUJANJE SODELOVANJA S STARŠI

Predavanja različnih strokovnjakov, delavnice, dan šole, kulturne in športne prireditve, dan odprtih vrat, predstavitev dela na razrednih urah, roditeljskih sestankih, skupne delavnice, organizacija skupnih druženj otrok in staršev.

VZPODBUJANJE SODELOVANJA MED GENERACIJAMI IN ŠIRŠIM OKOLJEM

SODELOVANJE ŠOLE Z:

- vrtcem,
- drugimi šolami (OŠ, SREDNJE ŠOLE),
- Društvom upokojencev, Domom starejših občanov, Športnimi društvi,
- Gasilskim društvom Stara Cerkev, Gasilsko zvezo Kočevje,
- Krajevno skupnostjo Stara Cerkev.

NAČINI VZGOJNEGA DELOVANJA

PREVENTIVA

Zaposleni:

- delujemo preventivno,
- učencem dajemo zgled,
- ne dopuščamo nobene vrste nasilja, poškodovanja lastnine in nespodobnega govorjenja, predlagamo zaslužen oddelek, posamezne učence, ki se jim podeli priznanje, nagrada.

Vodstvo šole:

- zagotavlja materialne in organizacijske pogoje za izvajanje vzgojnega načrta.

Šolska svetovalna služba:

- organizira in izvaja dejavnosti za krepitev vrednot,
- svetuje učencem, staršem in učiteljem pri reševanju vzgojnih primerov.

Učenci

- na sestankih šolske skupnosti in razrednih urah razpravljajo o:
- izboljšanju pogojev za delo,
- načinih za uresničevanje vzgojnega načrta,
- ukrepih za preprečevanje kršitev in predlagajo možne rešitve.

Starši:

- podpirajo vse postopke, ki so usmerjeni k izvajanju določil Vzgojnega načrta šole in pri tem tudi aktivno sodelujejo.

NAČINI, STRATEGIJE REŠEVANJA KONFLIKTOV

Vrstniška mediacija

Trening nekaterih posameznikov za posredovanje v sporih med vrstniki oz. reševanje konfliktov na miren način.

Seznanjanje učencev z načini za mirno reševanje konfliktov – s pogovorom (preventiva).

Restitucija

Posameznik se sooči s posledicami svojega ravnanja, se uči sprejemati odgovornost za svoja dejanja in išče načine, s katerimi bi svojo napako popravil oz. se z oškodovancem dogovoril za način poravnave. Ukrepi niso v naprej določeni, temveč jih smiselno povezujemo s povzročeno psihološko, socialno in materialno škodo.

Postopno reševanje sporov: razgovori; učenci – učitelj (razrednik) – starši –svetovalna služba – ravnatelj.

Reševanje spora preko socialnih iger.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojne ukrepe izvajamo, kadar nekdo krši pravila šole ali dogovore. To so strokovne odločitve, ki jih izvajajo strokovni delavci šole z namenom zaščite pravic, vzdrževanja pravil in dogovorov ter upoštevanja obveznosti. Odločitev o ukrepanju je lahko individualna ali skupinska.

Uporabljajo se lahko:

- če trenutna situacija narekuje hitro ukrepanje (nevarnost, posredovanje v pretepu, zaščita lastnine učenca ali šole...),
- kadar učenci niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih in kršijo pravila šole oziroma dogovore.

Vzgojni ukrepi:

- Ustno opozorilo.
- Pogovor: učenec, učitelj, starši, svetovalna služba.
- Restitucija (poravnava škode z vzpostavitvijo prejšnjega stanja). Ukinitvev nekaterih pravic (ukinitvev statusa športnika).
- Odstranitev motečega učenca iz učilnice (vnaprej določena oseba za nadzor v času odstranitve, učenec rešuje naloge).

- Dodatno spremstvo na dnevih dejavnosti (lahko tudi starši),
- Dobrodelno, prostovoljno koristno delo.
- Začasn odzema naprave ali predmeta, s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča izvedbo pouka. (Učitelj brez opozorila odvzame predmet, ga shrani; učitelj obvesti starše. Starši odvzeti predmet prevzamejo pri učitelju ali razredniku. Razrednik se tudi odloči, ali bo uporabil še kateri vzgojni ukrep. Če učenec ne želi izročiti predmeta, učitelj nemudoma obvesti starše.)

Učencu se lahko izreče **VZGOJNI OPOMIN**, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Nagrajevanje za učno in vedenjsko uspešnost posameznika, skupine, oddelka:

- priznanja,
- obisk kino predstave, sladka pogostitev,
- darilo (didaktična igrača, športni rekvizit ...),
- nagradni izlet,
- plesna prireditev (za višje razrede).

SODELOVANJE S STARŠI

OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI TER NJIHOVO VKLJUČEVANJE V URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgoja otrok je **skupna naloga** šole in staršev, zato je na vzgojnem področju nujno vzajemno sodelovanje med njimi.

Starši sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela na šoli, vplivajo na oblikovanje vzgojnega načrta, vplivajo na oblikovanje različnih preventivnih akcij in sodelujejo pri reševanju vzgojnih težav, ki jih imajo njihovi otroci.

Šola je **dolžna** obveščati starše o vedenju, vzgojnem napredku in vzgojni problematiki otroka, starši pa so se **dolžni** aktivno vključevati v reševanje vzgojne problematike svojega otroka.

Poleg naštetih spodbujamo še vse druge oblike in načine sodelovanja, povezovanja in medsebojnega podpiranja v skupnem vzgojnem prizadevanju.

URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt OŠ Stara Cerkev je temeljni dokument za delo v vsakem šolskem letu, z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena Zakona o osnovni šoli.

Predloge za izboljšanje vzgojnega dela na šoli zbiramo na osnovi sprotnega spremljanja dela v oddelčnih skupnostih in pri ostalih udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa.